

Klimatkontrakt 2030

Mellan Borlänge kommun och myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket,
Trafikverket, Naturvårdsverket samt Viable Cities.

VERSION 2024

Innehåll

1. Klimatkontrakt 2030	3
2. Syftet med Klimatkontrakt 2030	3
3. Parter	4
4. Gemensamt åtagande	5
4.1 Governance - fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy	5
4.2 Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller	5
4.3 Lärande och innovation - att göra, dela och skala	5
5. Kommunens åtaganden	6
5.1 Klimatmål 2030	7
5.2 Klimatfärdplan 2030	11
5.3 Klimatinvesteringsplan 2030	17
6. Myndigheternas gemensamma åtaganden	18
6.1 Policyutveckling för accelererad lokal omställning	19
6.2 Samordnande insatser kring finansiering	19
6.3 Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ	20
7. Viable Cities åtaganden	20
7.1 Samordning Klimatkontrakt 2030	20
7.2 Policyutveckling för snabbare lokal omställning	21
7.3 Innovation, implementering och skalning	21
7.4 Samordnad finansiering	21
7.5 Samspel med EU:s mission Klimatneutrala städer	22
Klimatkontrakt 2030	23
Bilaga 1 - Länkar till dokument	24
Bilaga 2 - Omställningskartan	25

1. Klimatkontrakt 2030

Klimatfrågan är vår tids största utmaning, med effekter på både lokal och global nivå. Dess genomgripande inverkan på vårt samhälle hotar livsvillkor och livskvalitet för både nuvarande och framtida generationer. För att möta denna utmaning krävs att vi rustar våra samhällen för att såväl hantera effekterna av som motverka klimatförändringarna. Detta förutsätter i sin tur att vi utvecklar nya sätt att arbeta och samarbeta på som går över olika delar och mellan olika nivåer av samhället.

Missionen *Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser* innebär att städer ska bibehålla eller öka livskvaliteten för invånarna, samtidigt som de når noll nettoutsläpp av växthusgaser. För att uppfylla missionen behöver alla aktörer i samhället minska sin klimatpåverkan. Det förutsätter i sin tur arbete för rättvis omställning och medborgarnas deltagande, liksom för att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft genom klimatomställningen

Arbetet med missionen är i linje med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030, som också är en utgångspunkt för många svenska städernas klimat- och hållbarhetsarbete. Agenda 2030 kan betraktas som en genomförandeplan för Parisavtalets åtaganden om klimatomställning. Missionen ligger även i linje med de svenska miljömålen och det klimatpolitiska ramverket med inga nettoutsläpp av växthusgaser i Sverige senast år 2045, samt EU:s målsättning om klimatneutralitet till 2050.

Klimatkontrakt 2030 är vårt gemensamma verktyg för att uppnå denna mission. Det är ett långsiktigt partnerskap mellan städer och staten. Svenska kommuner och samhällen mobiliserar i partnerskap på alla nivåer för snabbare omställning till klimatneutralitet och hållbarhet i Sverige, Europa och världen.

Parterna i Klimatkontrakt 2030 åtar sig att vara föregångare för en bredare och rättvis omställning genom att utveckla en mer ändamålsenlig samhällsstyrning med samverkan mellan aktörer på olika nivåer och i olika samhällssektorer. Gemensamt åstadkommer signerade parter därmed en mobilisering från lokal till internationell nivå och ett systemskifte i riktning mot helhetstänkande och mer nätverksbaserad styrning och ledning.

2. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med Klimatkontrakt 2030 är att påskynda städernas klimatomställning enligt Agenda 2030 och den uppsatta missionen, samtidigt som det förbättrar livskvaliteten och stärker Sveriges konkurrenskraft inom klimatområdet. Att skriva under Klimatkontraktet innebär en högre ambition för hållbar stadsutveckling. Denna

ambition förverkligas genom årliga steg för att främja hållbar stadsutveckling med fokus på rättvis klimatomställning, motståndskraft och social hållbarhet, för att skapa ett gott liv för alla inom planetens resurser.

Arbetet med klimatneutrala och hållbara städer 2030 innebär att signerande parter tillsammans samlar många krafter i samhället för att påskynda omställningen. Processen för Klimatkontrakt 2030 är en katalysator för nya samarbeten mellan kommuner och myndigheter, och stärker förutsättningarna för samverkan med näringsliv, akademi, forskningsinstitut, civilsamhälle och medborgare. Den binder samman olika nivåer inom samhällssystemet genom samverkan och partnerskap från lokal till global nivå.

Klimatkontrakt 2030 integreras i kommunernas och myndigheternas ordinarie arbete. Det fungerar som samlande dokument och process för städers mål, strategier, färdplaner och finansiering, samt identifierar gap i omställningen till klimatneutrala och hållbara städer med livskvalitet i fokus. Klimatkontraktet kan användas i olika sammanhang såsom:

- Överenskommelser med lokala aktörer, exempelvis i lokala klimatkontrakt.
- Dialoger med andra kommuner och på regional nivå; i regionala utvecklingsstrategier (RUS) och regionala tillväxtmedel.
- Underlag för kommunala initiativ med nationell finansiering från Formas, Energimyndigheten, Vinnova, Tillväxtverket, Trafikverket och Naturvårdsverket.
- Europeisk finansiering från Horizon Europe, ERUF, European Urban Initiative, URBACT med flera.
- Kommunens internationella kontakter och strategi i samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle.

Sammantaget ger Klimatkontrakt 2030 Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städers klimatomställning.

3. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Borlänge kommun
- Myndigheterna: Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Naturvårdsverket, Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Tillväxtverket, Trafikverket och Verket för innovationssystem (Vinnova).
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities¹.

¹ Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram som finansieras av Energimyndigheten, Vinnova och Formas. Programmet har en löptid från 2017 till 2030 och har cirka 130 medlemmar, Vårdorganisation är KTH.

4. Gemensamt åtagande

Klimatkontrakt 2030 vilar på ett gemensamt åtagande och partnerskap från signatärerna för att arbeta i riktning mot missionen om klimatneutrala och hållbara städer. Detta inkluderar att utforska nya sätt att styra och leda i samverkan med aktörer i alla delar av och på alla nivåer i samhället.

Arbetet med att utforska, utveckla och implementera nya sätt att arbeta med omställningen sker inom tre övergripande utvecklingsprocesser.

4.1 Governance – fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla och förstärka kopplingen till aktörernas ordinarie verksamhets- och budgetprocesser, samt att integrera strategier och processer för digitalisering, social hållbarhet och klimatanpassning med omställningsarbetet.

En central del är att analysera och verka för att hindrande regleringar och styrmodeller åtgärdas, samt att möjligheter till policy som kan accelerera omställningsarbetet utvecklas.

För att klimatomställningen ska vara hållbar ur ett bredare perspektiv eftersträvar parterna insatser som skapar såväl miljömässig, social som ekonomisk nytta samt bidrar till en ökad robusthet och motståndskraft i samhället. Eftersom allas medverkan behövs för att uppfylla missionen är arbetet med den lokala omställningsarenan centralt för gemensam utveckling och lärande.

4.2 Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla strukturerna för finansiering av omställningen till klimatneutrala och hållbara städer. Detta innefattar utveckling av klimatinvesteringsplaner för den lokala omställningen, inklusive former för hur olika finansieringskällor från offentliga aktörer på olika förvaltningsnivåer, privata aktörer i näringsliv och civilsamhälle samt europeiska initiativ kan kombineras för att påskynda nödvändiga investeringar. Frågan om hållbar offentlig upphandling för lokal omställning är central och inkluderad i detta.

4.3 Lärande och innovation – att göra, dela och skala

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla uppföljning, utvärdering och analys på lokal och nationell nivå i samarbete med europeiska och internationella initiativ för klimatneutrala och hållbara städer.

Processen syftar också till att stärka städernas roll som innovationsnav för omställningen. I detta ingår insatser för att stärka implementering, delning och skalning av lösningar, eftersom innovationer bara är framgångsrika när de tas i bruk och får genomslag i praktiken. Alla signerande aktörer åtar sig att bidra och samskapa på mötesplatser och inom initiativ som Transition Lab Forum, Klimatfrukostar och Glo och sno.

5. Kommunens åtaganden

Borlänge kommun ingår i partnerskapet kring Klimatneutrala städer 2030 då våra ambitiösa mål och vår centrala roll i regionen ger förutsättningar att agera föregångare, testa nya angreppssätt och underlätta en snabbare omställning för fler aktörer och kommuner i Dalarna. Vi ska nu vidareutveckla, anamma och skala upp nya lednings- och styrmodeller och verktyg. Flera gröna industrisatsningar sker nu i Borlänge och andra dalakommuner, vilket ökar behovet av samverkan.

Klimatneutrala Borlänge 2030 (KNB2030) omfattar hela kommunkoncernen och dess verksamheter och även kringliggande samhälle och näringsliv. KNB2030 är en katalysator för innovation, förändringskraft och samarbetsutveckling för att nå klimatneutralitet. Under 2025 kommer arbetet med omställning i kommunkoncernen fortsätta att utvecklas. Vi kommer att arbeta med vidareutveckling och implementering av klimatinvesteringsplaner, uppföljning och mätning av insatser, utöka samarbetet med näringslivet och medarbetar- och medborgarengagemang. Ett regionalt klimatkontrakt är under utveckling och fler och fler aktörer ansluter till vårt lokala klimatkontrakt. Arbetet under året innebär även att utveckla arbetsmetoder och skapa innovationsarenor.

Socialt hållbara lösningar för klimatomställningen är centrala i Borlänges klimatarbete och även en utgångspunkt för klimatkontraktets ambition att bidra till Viable Cities mission om klimatneutrala städer, med ett gott liv för alla inom planetens gränser. Klimatkontraktet är på så sätt en understödande faktor till att skapa lösningar på klimatproblemen på ett sätt som stärker den sociala hållbarheten.

Genom Borlänges fortsatta medverkan i Viable Cities möjliggörs fördjupat och intensifierat arbete med att identifiera och skala upp modeller för snabbare omställning, som framför allt passar mindre städer. Ur ett europeiskt perspektiv finns flertalet städer i vår storlek som vi vill agera förlaga till, likväl inspireras av.

5.1 Klimatmål 2030

Borlänges Mål & Budget 2024–2027

Styrdokumentet Mål och budget 2024–2027 är kommunfullmäktiges viktigaste verktyg för att leda och styra verksamheterna i nämnderna och kommunens bolag. I dokumentet anges kommunens visionsområden, styrmodell, ägardirektiv för de kommunala bolagen, mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska ramar.

Borlänges tre visionsområden är:

- Ett Borlänge där människor lever ett gott liv med jämlika och jämställda förutsättningar för hälsa, trygghet och lärande.
- Ett innovativt Borlänge som växer och utvecklas på ett balanserat sätt.
- Ett Borlänge som tar ansvar för miljön både nu och i framtiden.

För att arbeta i visionens riktning finns koncernövergripande målområden och mål som visar vilka områden som är viktiga för att vi ska nå visionen:

- Livskvalité och trygghet
- Trygg omsorg
- Trygg och bra skola
- Jobb och kompetensförsörjning
- Tillväxt och grön omställning
- Ansvarsfull ekonomi

Insatserna för KNB2030 omfattar primärt målområdet tillväxt och grön omställning. Borlänge ska vara en miljö- och klimatomfattigt hållbar och attraktiv kommun. Det ska vara lätt för företag och borlängebor att leva och agera hållbart och därigenom minska sin klimatpåverkan.

Vi ska:

- underlätta för företag och medborgare att delta i den gröna omställningen,
- effektivisera energianvändningen och bygga hållbart,
- öka produktionen av fossilfri energi,
- utveckla möjligheter för klimatsmart resande och hållbara transporter.

Arbetet med och insatserna för KNB2030 omfattar även målområdena Livskvalité och trygghet, Jobb och kompetensförsörjning och Ansvarsfull ekonomi.

Borlänge kommun arbetar aktivt för att säkerställa en rättvis omställning i klimatarbetet genom en rad åtgärder som fokuserar på både hållbar utveckling

och social rättvisa. Kommunen strävar efter att involvera alla samhällsgrupper och skapa förutsättningar för en grön omställning där ingen lämnas utanför. Genom att inkludera alla invånare i omställningsarbetet, skapa arbetsmöjligheter och ge stöd till de mest utsatta, strävar kommunen efter en omställning som är både rättvis och effektiv.

Borlänges visionsområden, målområden och mål ligger väl i linje med missionen Klimatneutrala städer 2030 och ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Borlänge kommunkoncerns miljöstrategi

Borlänge kommuns miljöstrategi 2021–2030 är ett verktyg för att konkretisera de miljömässiga ambitionerna i Borlänges Mål & Budget. Visionsområdet *Ett ekologiskt hållbart Borlänge: ett Borlänge som tar ansvar för miljön både nu och i framtiden*, är den grundläggande utgångspunkten i miljöstrategin. Arbetet med måluppfyllnad kräver samverkan inom och mellan kommunkoncernen, Borlängeborna och näringslivet, vilket ska stärka Borlänge som kommun. Ett framåtsyftande miljöarbete och rik natur är en förutsättning för en attraktiv stad. Genom att tänka nytt, innovativt samt samverka med näringsliv, civilsamhälle och akademi möjliggörs och motiveras arbetet.

Miljöstrategin har tre prioriteringar:

- Hejda klimatförändringarna. Borlänge ska vara klimatneutralt 2030. Utsläppen ska minska så att vi håller oss inom vår koldioxidbudget och på så sätt bidrar till Parisavtalets mål.
- Stärk den biologiska mångfalden. Den biologiska mångfalden ska bevaras och utvecklas.
- Skapa en cirkulär ekonomi. Det innebär en resurseffektiv stad med avfall nära noll och slutna giftfria kretslopp.

Kommunkoncernen ska verka för:

- ett klimatneutralt Borlänge 2030,
- att koldioxidutsläppen som omfattas av koldioxidbudgeten minskar årligen i linje med koldioxidbudgeten för Borlänge till nära noll år 2045,
- att de utsläpp vi orsakar räknat på konsumtion också ska minska, till 2045 ska växthusgasutsläppen vara under 1 ton CO₂-ekv per person.

Genomförande av miljöstrategin innebär ett mer resurseffektivt och ekonomiskt sätt att arbeta. Insatserna på miljöområdet kan också innebära vinster för den sociala hållbarheten, kopplingen mellan miljövinster och människors hälsa och välbefinnande är tydlig. Avgörande för att lyckas med klimatomställningen är

övergången till en cirkulär ekonomi, liksom till friska ekosystem som har förmågan att binda kol. Borlänge kommunkoncern kan göra viktig skillnad för miljön, men äger inte utvecklingen ensamt. Tillsammans med Borlängeborna och näringslivet kan vi göra ännu mer.

Det finns även en rad styrdokument som utöver miljöstrategin också beskriver viktiga delar av miljöarbetet. Eftersom miljöstrategin är tvärspektoriell berör den många olika styrdokument, exempelvis: Översiktsplanen, Kretsloppsplan, Naturvårdsplan, Träbyggnadsstrategi, Trafikstrategi, Fordonspolicy, Måltidspolicy.

Klimatneutrala Borlänge 2030

När Klimatneutrala Borlänge 2030 startade formades ett konsortium bestående av 13 aktörer som sedan dess drivit det lokala klimatarbetet tillsammans. I konsortiet ingår förutom Borlänge kommun; AB Borlänge Energi, AB Stora Tunabyggen, Fastighets AB Hushagen, Högskolan Dalarna, Dalarna Science Park, 2047 Science Center, SSAB, MaserFrakt AB, IKEA, Din Bil, Rolf Ericson Bil och IK Brage.

Syftet med KNB2030 är att bidra till en snabbare energi- och klimatomställning i Borlänge och Dalarna, i linje med Borlänge Mål & Budget, miljöstrategin och Dalastrategin. Den övergripande gemensamma visionen för alla aktörer som har tecknat lokala klimatkontrakt är:

“Ett Borlänge där klimatutsläppen minskar till nära noll och där vi tar vår del av ansvaret för att leva upp till Parisavtalet. Det innebär att vi ska hålla oss inom vår koldioxidbudget och minska utsläppen i förhållande till den. Det innebär också att de utsläpp vi orsakar utanför kommunens gränser ska minska i liknande takt och till minimal nivå, vilket omfattar såväl de konsumtionsbaserade utsläpp som de territoriella. Utöver utsläppsminskningar krävs att vi utvecklar kolsänkor. Övergången till en cirkulär ekonomi är en förutsättning liksom friska ekosystem som har förmågan att binda kol.”

Fler än 50 företag har till dags dato tecknat klimatkontrakt med Borlänge kommun. Intresset för att ingå i ett sammanhang där man kan göra konkreta insatser och dela erfarenheter som kan bidra till att sänka Borlänges territoriella utsläpp är stort.

Borlänges koldioxidbudget

Borlänge kommun axlar åtagandet om att uppnå Parisavtalet. Genom Klimatsekretariatets koldioxidbudget² får vi en årligt uppdaterad procentuell utsläppsminskning att förhålla oss till. Släpper vi ut mer koldioxid än vad vår koldioxidbudget medger behöver vi kompensera de utsläppen med ännu högre utsläppsminskningstakt kommande år, eller stora negativa utsläpp. Utsläppen delas

² Nuläge – Borlänges koldioxidbudget: <https://www.climatevisualizer.com/borlange/overview>

in i tre scope beroende på om de är direkta, indirekta (från köpt energi) eller indirekta (allt övrigt).

Insatser och strategier för att minska direkta utsläpp från kommunala verksamheter och anläggningar (Scope 1):

Det senaste årets utsläpp, där det finns data, redovisas i Miljöbokslut. Miljöbokslut för 2023 och 2024 kommer att arbetas fram under 2025. Insatser för att minska direkta utsläpp från Borlänge kommunkoncerns verksamheter och anläggningar beskrivs i Miljöstrategins handlingsplan 2023³.

Insatser och strategier för att minska indirekta utsläpp från inköpt el och värme (Scope 2):

I Borlänge Energis ägardirektiv framgår det att "Borlänge Energi-koncernen ska minska sin klimatpåverkan och vara ledande i miljöfrågor i koncernen." Bolaget arbetar aktivt med klimatfrågan och har satt egna mål för att bli fossilfria 2030 och klimatneutrala 2040. Den enskilt största utmaningen är utsläpp från kraftvärmeproduktionen och Borlänge Energi bedriver därför ett projekt kring framtidens klimatneutrala och robusta fjärrvärme.

Insatser och strategier för att minska övriga indirekta utsläpp från kommunens invånare och verksamheters konsumtion av varor och tjänster, transporter, avfallshantering m.m (Scope 3):

Genom att teckna lokalt klimatkontrakt ställer aktörer sig bakom ambitionen om klimatneutralitet samt åtar sig att kartlägga sin egen verksamhets utsläpp och ta fram en åtgärdsplan för utsläppsminskningar. Detta avser andra aktörers scope 1, men Borlänges scope 3.

Borlänge kommun involverar även näringsliv, civilsamhälle och akademien genom bl a:

- Klimatkrav i upphandling och inköp
- Strategi för hållbara inköp
- Kretsloppsplan
- Återbruksdepån
- Arbetspendling
- Fritidsbanken
- Trevligt hus

³ <https://www.borlange.se/download/18.7042564f1865b6638736c5b/1677748609999/Handlingsplan%20milj%C3%B6strategi%202023.pdf>

Utöver koldioxidbudgeten och de konsumtionsbaserade utsläppen finns utsläppen från den större industrin (SSAB), utsläpp som uppstår lokalt men bokförs nationellt. SSAB har en aktiv roll i Borlänges klimatomställning och ingår i konsortiet.

Integrationen mellan klimatomställning och klimatanpassning

Borlänge kommun arbetar för att integrera klimatomställning och klimatanpassning i planering och utveckling genom att skapa ett systematiskt och helhetsorienterat angreppssätt. Det helhetsorienterade angreppssättet är en del av ett sammanhängande arbete för att skapa en hållbar och resilient samhällsutveckling. Genom att förena klimatomställning och klimatanpassning strävar kommunen efter att både minska växthusgasutsläppen och samtidigt förbereda sig för de klimatförändringar som redan är på väg. Klimatvänlig stadsplanering, hållbar transportinfrastruktur, grön infrastruktur och medborgarengagemang är centrala element i denna integrerade strategi.

Länsstyrelsen samordnar arbetet med klimatanpassning i länet. De tar fram underlag för kunskap och planering, analyserar hur länet påverkas av klimatförändringarna och stöttar kommuner, regionala aktörer och näringslivet i klimatanpassningsarbetet. Länsstyrelsen har i uppdrag att samordna, initiera, stödja och följa upp kommunernas klimatanpassningsarbete. I det arbetet ingår till exempel att ge vägledning och rekommendationer kring samhällsplaneringsfrågor.

5.2 Klimatfärdplan 2030

Miljöstrategins handlingsplan uppdateras årligen för att föra vårt arbete i riktning mot Borlänges och Klimatneutrala städers mål och för att nå stadens klimatambitioner.

I handlingsplanen finns konkreta åtgärder kopplade till Miljöstrategins fokusområden. För varje åtgärd framgår vilken förvaltning/bolag som är ansvarig för åtgärden och vilka som är ansvariga utförare.

I miljöstrategins handlingsplan finns åtgärder inom nio fokusområden:

1. Energieffektivisera
2. Utveckla förnybar energi
3. Res hållbart
4. Bygg och bo hållbart
5. Ät hållbart
6. Konsumera miljösmart
7. Skapa ett hållbart vatten och avlopp
8. Utveckla naturvården

9. Hållbart brukande av mark och vatten

Prioriterade insatser i omställningsportföljen

Organiseringen av arbetet kommer att ske genom omställning i kommunkoncernen, omställningsarenan, digitalisering och kommunikation.

Omställning i kommunkoncernen

Omställning i kommunkoncern innefattar insatser inom:

- Styrning och ledning
- Utbildning och kraftsamling
- Mätning och uppföljning

Aktiviteter i miljöstrategins handlingsplan kommer att kopplas till fyra fokusområden, se exempel nedan.

- Klimatsmarta organisationer:
 - Klimatinvesteringsplansarbete, arbeta in och beakta klimatperspektivet i budgetplanerings- och investeringsprocesserna.
 - Utbildningsförvaltningen genomför temadagar kring hållbara levnadsvanor för att öka medvetenheten hos skolelever och personal.
 - Utveckling och utbildning kring hållbara evenemang.
- Energi & bygg:
 - Kravställning kring återbruk och återvinning vid entreprenadupphandling.
 - Energieffektiviseringsåtgärder
 - En energiplan ska tas fram. Påbörjas under 2025.
- Transport & mobilitet:
 - Minska de kommunala resorna genom ruttplanering, digitala lösningar för att möta medborgare inom omsorgen (där det är möjligt), minska den fossil drivna fordonsflottan genom att samtidigt öka användning av/antal cykel och elfordon.
 - Planering av utemiljöer, bygga fler och säkra cykelparkeringar vid viktiga målpunkter och arbetsplatser.
 - Utveckla kravställning kring hållbart resande i upphandling.
 - Skapa förutsättningar för aktivt resande till evenemang.
- Konsumtion & cirkulär ekonomi:

- Kommunkoncernen arbetar med inköpsstyrning och utveckling av kravställning vid upphandling.
- Öka återbruk av varor i den kommunala verksamheten.
- Arbeta med matsvinn.

Omställningsarenan

Aktiviteter i samverkan på regional nivå

En gång om året ska de högsta cheferna från parterna i konsortiet och Klimatneutrala Borlänge politiska referensgrupp samlas till ett klimatmöte, vars format ska utformas under 2025. Där presenteras omställningsportföljens konkreta satsningar och åtgärder, som arbetas fram inom omställningsarenan och inom arbetet med omställning i kommunkoncernen och klimatinvetseringsplaner. Portföljen är sammanlänkad med åtgärder i handlingsplanerna för miljöstrategin och kretsloppsplanen. Innehållet i omställningsportföljen kommer att utvecklas till att omfatta regionala utvecklingsinsatser som kan bidra till ett klimatneutralt Dalarna. Nyckelpositioner på Region Dalarna och Länsstyrelsen kommer att involveras för att överbrygga gap och stärka regional samordning. Aktörer som ingår i omställningsarenan ska därigenom få stöd att hitta finansiering för identifierade omställningsinsatser för antagna klimatutmaningar.

För att effektivisera omställningsarbetet krävs ökad samverkan och målstyrda aktiviteter som kan bidra till vidareutveckling och genomförande av strategier och färdplaner för ett klimatneutralt Borlänge och Dalarna. Utvecklingen mot en gemensam regional omställningsarena möjliggör ökad flernivåstyrning med gemensamma mål och ett missionsdrivet arbetssätt med ambitionen att nå högre systemsynergier.

Avesta kommun ansluter som tvillingstad vilket gör att vi tillsammans kan stärka klimatomställningen i länet. Under 2025 sker uppstart och läroprocess för Avesta kommuns arbete med att utveckla Klimatkontrakt 2030. Samarbetet kommer inledningsvis att fokusera på kunskapsdelning kopplat till klimat- och energiplaner, rättviseaspekter kopplat till hushållens konsumtionsmönster och utveckling av den regionala omställningsarenan.

Digitalisering till stöd för omställning

Borlänge kommun ser digitalisering som en central del i arbetet för klimatomställning. Genom att använda digitala verktyg för att optimera energi- och resursanvändning, förbättra transportlösningar, främja en cirkulär ekonomi och skapa smartare stadsplanering, kan kommunen minska sin klimatpåverkan och bidra till en mer hållbar framtid. Digitalisering gör det möjligt att effektivisera klimatarbetet, engagera invånare och företag och skapa en mer klimatvänlig och resilient infrastruktur.

En ökad satsning på digitalisering behövs för att mer systematiskt bidra till gemensam digital mognad samt accelerera implementering av digitala verktyg som stödjer det gemensamma omställningsarbetet, vilket blir en central del i omställningsarenan.

Kommunikationsinsatser

För att bättre nå ut till och involvera invånarna vill vi förstärka kommunikationen kring den gemensamma omställningsresan genom att skapa ett lokalt kommunikationsnätverk tillsammans med alla som tecknat lokalt klimatkontrakt. Vi vill gemensamt vidareutveckla, sprida och involvera fler i berättelsen om det klimatneutrala Borlänge och Dalarna, med ett gott liv för alla inom planetens gränser, för att skapa legitimitet ur ett medborgerligt och demokratiskt perspektiv. Alla som bor och verkar i Borlänge behöver i högre utsträckning involveras i arbetet, det är tillsammans vi skapar den stad som vi vill ha. Här är storytelling ett viktigt verktyg, där berättelsen om det klimatneutrala Borlänge är bärande, liksom att stärka kopplingen mellan den enskilde Borlängeboen och de större aktörerna, som kommunen och den tunga industrin. Kommunen ska bjuda in våra medborgare till att vara med och forma berättelsen om hur allt hänger ihop och hur vi alla kan bidra för att skapa ett klimatneutralt Borlänge 2030. En mängd olika kommunikationsaktiviteter skapar ett brus som syftar till att visa att det händer mycket inom klimatomställningen i Borlänge, inspirera och engagera fler aktörer, deras medarbetare och medborgare samt sprida omställningsarenans resultat. Klimatneutrala Borlänge 2030 har en grund som manar till eftertanke och handling, den tillskriver också borlängebor egenskaper som behövs för att värna om varandra och om vår stad: *Borlänge bryr sig*.

Utveckling av former och gemensam förmåga för governance och samverkan

Under nästa etapp behöver vi öka fokus på att höja den institutionella omställningskapaciteten och förmågan inom kommunkoncernen, näringslivet och civilsamhället.

Samverkan inom Borlänge kommunkoncern

Inom omställning i kommunkoncernen ska vi arbeta med styrning och ledning, kompetensutveckling och medarbetarinvolvering. Omställningsorganisationen är under utveckling kring funktion och koppling till processer för omställning i kommunkoncernen.

Arbetet med verksamhetsutveckling och processförankring fortsätter under 2025. Många verksamheter har under arbetet med miljöstrategins handlingsplan konstaterat att vidare förankring och kunskapsutveckling inom miljö- och klimat är viktigt för det långsiktiga arbetet med att implementera och hålla god fart i det miljöstrategiska arbetet.

CSRD medför behov av koncernövergripande samverkan och rapportering och en koncernövergripande arbetsgrupp är etablerad. Klimatfrågan kommer att vara en av de väsentliga hållbarhetsaspekterna i arbetet. Ett digitalt verktyg för uppföljning är under upphandling och ett arbete pågår för att analysera om verktyget även kan användas för att följa upp exempelvis miljöstrategin, träbyggnadsstrategin och kretsloppsplanen.

Samverkan genom omställningsarenan

KNB2030:s övergripande målgrupp är alla invånare, företag, akademien och offentlig sektor inom kommunen och regionen, för att nå missionen. Satsningens resultat och leveranser involverar hela kommunkoncernen via omställningsorganisationen, där arbetet med årligen uppdaterade klimatkontrakt med Viable Cities och medverkande myndigheter kopplas ihop med miljöstrategins handlingsplan. Inom omställningsarena Dalarna utvecklar och skalar vi upp gemensamt framtagna resultat till alla som tecknat lokala klimatkontrakt. Nyttiggörandet sker genom samverkansaktiviteter och nätverkande. Genom att involvera Region Dalarna och Länsstyrelsen och den gemensamma plattformen Energiintelligent Dalarna, nyttiggörs resultat och leverans i ytterligare en etablerad kanal med stor spridning och kapacitet att omsätta dessa.

I omställningsarenan samlas alla aktörer som har tecknat klimatkontrakt, aktörer från näringsliv, civilsamhälle, akademi och andra kommuner kan ansluta sig. Även företag utanför Borlänge har signerat lokalt klimatkontrakt så vi vet att det finns ett reellt behov av ett regionalt klimatkontrakt för att mobilisera och stötta hela länets näringsliv i klimatomställningen. Vi planerar att arbeta inom fyra prioriterade tematiska områden så att de företag som signerat lokalt klimatkontrakt kan involveras i för dem relevanta insatser. Områdena är Klimatsmarta organisationer, Bygg & energi, Transport & mobilitet och Konsumtion & cirkulär ekonomi.

KNB2030 ger ökad kraft i klimatomställningen i Borlänge kommun och Region Dalarna. Samverkan med de 23 städerna inom Viable Cities bidrar till att vi kan ligga i framkant vad gäller nya governance-modeller för hållbar omställning i städer samt att skala upp forskningsresultat på lokal och regional nivå. Satsningen bidrar till att Borlänge kan nå våra högt ställda och politiskt antagna klimatmål, våra åtaganden inom ramen för Klimatkontrakt 2030 samt våra höjda ambitioner vad gäller regional samverkan och uppskalning av tidigare insatser.

KNB2030s ambitioner linjerar med flertalet regionala styrdokument och vi ska undersöka hur Borlänge kan förstärkas som regionens innovations- och omställningsnav. Intresset från näringslivet för att signera lokalt klimatkontrakt är stort och vi behöver facilitera och koordinera arbetet. Vi avser att aktivt bjuda in dalakommuner och -företag att vara en del av satsningen. Region Dalarna och

Länsstyrelsen ansluter sig till konsortiet för att stärka det regionala perspektivet och koordinering av insatser för ett klimatneutralt Dalarna.

Dalastrategin - Tillsammans för ett hållbart Dalarna, lyfter fram behovet av att Dalarnas aktörer behöver öka takten gällande utsläppsminskningar. Klimatneutrala och resurseffektiva lösningar måste prioriteras för att bidra till och möjliggöra energiomställningen både lokalt och globalt. Det behövs både direkta utsläppsminskande åtgärder, såsom skyndsamt utfasning av fossila bränslen, och långsiktiga åtgärder, exempelvis investeringar i infrastruktur som stödjer omställningen och satsningar på att få till cirkulära materialflöden. En god tillgång till hållbar energi är avgörande för näringslivets och hela samhällets omställning. Befintlig och potentiell produktion av förnybar energi behöver öka, vilket skulle bidra till såväl minskade utsläpp som ökad självförsörjningsgrad. Användningen av energi behöver också effektiviseras i alla led.

Dalarna Science Parks innovations- och företagsutvecklingsarbete inom omställningsarenan bidrar till att såväl nystartade som etablerade företag med innovativa affärsidéer deltar. Utveckling av Innovationsledningssystemet, som vi samskapar i linje med våra mål, kommer kunna replikeras av medverkande aktörer i omställningsarenan och andra Viable Cities-städer för att ytterligare stärka innovations- och omställningsförmågan såväl lokalt som nationellt.

Högskolan Dalarnas roll är mångfacetterad och kommer att innefatta tvärdisciplinära kopplingar mellan olika temaområden, bidra med expertis för att identifiera förutsättningar för nya förstudier, forskningsprojekt och studentprojekt tillsammans med medverkande aktörer. Vidare kan högskolan göra kopplingar och möjliggöra synergier mellan de olika kunskaperna, i hela kedjan från forskning till utbildning, samverkan och gemensam innovation. I forskarskolan Future Proof Cities finns doktorander som utvecklar kunskap kring institutionell kapacitet i samhällsplanering och hållbar stadsutveckling, som på sikt skulle kunna bjudas in att stödja arbetet.

Arbete med uppföljning och lärande

Från nuvarande konsortium, likväl från andra aktörer som tecknat klimatkontrakt, efterfrågas insatser och sätt för att involvera sina medarbetare att bli en del av lösningen. Vi avser att under kommande etapp undersöka, testa och skala upp sätt som möjliggör att medarbetare får mer kunskap, engageras och aktiveras i arbetet med omställningen.

Kommunkoncernens miljöstrategi ska revideras varje mandatperiod, för att aktualisera de miljöstrategiska ambitionerna och att undanröja eventuella hinder för det miljöstrategiska arbetets framdrift. I samband med att revidering sker under 2025 ska en tydligare koppling mellan miljöstrategiska mål, nämndplaner och nämndernas budget säkerställas och indikatorer för uppföljning ses över och utvecklas.

Vi avser se över rutiner och verktyg för att mer effektivt systematisera mätning och uppföljning av klimatmålen med utgångspunkt från kommunkoncernens styrande dokument, som Mål & Budget, miljöstrategin och handlingsplan, kretsloppsplan och koncernbolagens klimatuppföljning kopplat till exempelvis CSRD. Klimatsekretariatets koldioxidbudget ska användas, Sustainable Actions uppföljningsverktyg Eco-planner ska implementeras och Högskolan involveras för att koppla uppföljning till aktuell forskning.

För att involvera och aktivera medarbetare i kommunkoncernen på alla nivåer behöver vi kraftsamla. Borlänge kommunkoncern har idag drygt 5000 medarbetare som på olika sätt tillskrivs rollen som samhällsutvecklare. Vi behöver skapa förutsättningar för att fler får kunskap om och möjlighet till att göra klimatsmarta val, både i sin roll som medarbetare och som medborgare. Vi kommer att arrangera utbildningar och involvera medarbetare i tvärprofessionella grupper som tillsammans arbetar för att öka kunskap, stärka förmåga och bygga omställningskompetens för verkställandet av kommunkoncernens miljöstrategi.

5.3 Klimatinvesteringsplan 2030

Borlänge kommun arbetar med klimatinvesteringar på flera fronter – från energieffektivisering och hållbart byggande, till gröna transportlösningar och cirkulär ekonomi. Kommunens investeringar syftar till att både minska klimatpåverkan från offentlig verksamhet och uppmuntra invånare och företag att själva delta i klimatomställningen. Genom att använda förnybara energikällor, effektivisera resursanvändning och investera i smarta lösningar, skapar Borlänge långsiktiga förutsättningar för en hållbar utveckling och en minskad klimatpåverkan.

Borlänge kommun har god kännedom om territoriella utsläpp och har prioriterat olika omställningsområden samt gjort viss scenarioanalys. Det som behöver utvecklas kopplat till klimatinvesteringsplaner är gemensamma färdplaner med åtgärder, klimatnytta och mervinster utifrån ett företags- och samhällsekonomiskt perspektiv samt hur investeringar kopplas till strategi- och handlingsplaner. Det finns ett behov av att genomföra målgapsanalys, mobiliseringsgapsanalys samt analys av styrmedel för att styra investeringar i riktning mot Borlänges långsiktiga klimatmål.

Borlänges process för revidering av Miljöstrategin, som ska slutföras under 2025, är en god utgångspunkt för framtagande av klimatinvesteringsplan för ett eller flera omställningsområden. Revideringsarbetet möjliggör även en tydligare koppling mellan koldioxidbudget och planerade och genomförda åtgärder och investeringar.

Genom kommunkoncernens omställningsorganisation möjliggörs tvärsektorielt arbete i kommunkoncernen och vi säkerställer att samordning och beslut som krävs för att accelerera klimatomställningen och att långvarig klimatkrishantering finns på plats. Efter den nyligen genomförda omorganisationen i kommunen behöver

omställningsorganisationen befästas på nytt. Arbetet med klimatinvesteringsplaner kommer att påverka och sätta riktningen för kommande klimatåtgärder.

Vi behöver säkerställa att vi har tillräcklig kunskap om vilka investeringar som kommer att krävas för att nå målen, och investeringar som görs behöver ta hänsyn till miljöstrategins ambitioner så att kommunkoncernen jobbar effektivt mot de gemensamma målsättningarna. En ambitionshöjning kan kräva ökade resurser, men det behöver inte alltid göra det. Mycket handlar om att tänka nytt och att samarbeta över organisationsgränser. Samverkan med andra organisationer, myndigheter, näringslivet och Borlängeborna är avgörande för att målen ska nås. Viktiga resurser för genomförandet är också statliga och regionala satsningar som kommer kommunkoncernen till del.

Genom att involvera företag och organisationer som signerat lokalt klimatkontrakt och aktörer med regionalt ansvar, med rådgivning bortom kommunens, kan gemensamma klimatinvesteringsplaner arbetas fram. Inom ramen för klimatinvesteringsarbetet arbetar vi med att inkludera multipla nyttor utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv. Processer och beslutsunderlag behöver också utvecklas för att bättre implementera klimatinvesteringsaspekterna i dessa, hos såväl kommuner, som näringsliv, som regionen. Fokus på upphandling som verktyg för omställning förstärks genom samarbetet med Dalarnas Upphandlingscenter (UHC).

För att Borlänge kommun ska nå antagna klimatmål behöver följande säkerställas:

- Att klimataspekter och åtgärder är bättre implementerade i översiktsplan, Mål & budget, ägardirektiv, driftsavtal, kapitalanskaffning, samtliga färd- och handlingsplaner, plan- och budgetprocesser, samt i upphandling och i uppföljning.
- Att beslutsunderlag tas fram som bättre förklarar samband mellan åtgärder och investeringars klimat- och mernyttor samt hur de stegvis kan implementeras i kommunens styrande processer. Beslutsunderlagen ska utgöra grund för prioritering av vilka investeringar som ger mest "pang för pengarna".
- Att enhetliga och/eller kompatibla ramverk och styrmodeller, systemgränser och beräkningsmodeller för klimatberäkningar används (från kapitalanskaffning till genomförda upphandlingar och investeringar).

6. Myndigheternas gemensamma åtaganden

Genom detta kontrakt åtar sig myndigheterna att samverka sinsemellan och vara en aktiv samtalspartner i det lokala arbetet i de medverkande städerna samt med Viable Cities inom ramen för Klimatkontrakt 2030.

Syftet med myndigheternas åtagande är att bidra till att stärka städernas omställningsförmåga och underlätta implementering och uppskalning av hållbara lösningar som också bidrar till ökad livskvalitet, nu och i framtiden.

Myndigheterna som är parter i Klimatkontrakt 2030 utvecklar löpande samordningen kring sina insatser inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning för att skapa bättre framförhållning samt utveckla formerna för dialog med, och samlad information till, städerna.

Åtagandet innebär vidare att utveckla arbetssätt som identifierar synergier och främjar myndigheternas förmåga till kollektivt och kontinuerligt lärande med fokus på lokal och regional hållbar omställning. Det omfattar myndigheternas medverkan i Transition Labs och på andra samverkansarenor som Viable Cities faciliterar.

Myndigheterna avser att genomföra insatser i enlighet med principerna i kap 3, och i enlighet med myndigheternas tre gemensamma åtaganden enligt nedan. I detta utvecklingsarbete utgör Rådet för hållbara städer ett viktigt ramverk och strategiskt forum för en bred myndighetssamverkan, där insatserna på operativ nivå initieras av:

- åtagandena i Klimatkontrakt 2030
- det nationella kunskapsstödet med namnet Svensk modell för hållbar urban utveckling inom ramen för EU:s regionala utvecklingsfond
- andra identifierade områden och regeringsuppdrag.

6.1 Policyutveckling för accelererad lokal omställning

Tillsammans med kommunerna arbetar myndigheterna för att identifiera och bidra till utvecklingen mot mer ändamålsenliga regelverk och andra styrmedel för hållbar stadsutveckling och klimatomställning samt öka förståelse och kunskap om befintliga regelverk. Med kommunernas identifierade utvecklingsbehov i en accelererad klimatomställning som fokus, ska processen fortsatt och långsiktigt bygga på proaktiv dialog och ömsesidigt lärande.

6.2 Samordnande insatser kring finansiering

Myndigheterna åtar sig att, utifrån identifierade behov hos kommunerna, fortsatt koordinera, underlätta och skapa en samlad bild av finansiella stöd, uppdrag och satsningar som rör hållbara städer och samhällens utveckling. Syftet med åtagandet är att tillhandahålla ändamålsenlig information om olika finansieringsmöjligheter och stöd. Insatserna inkluderar även att tillsammans utforska behov och utveckla nya typer av insatsformer för städernas omställning.

6.3 Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ

Myndigheterna är aktiva deltagare i flera olika europeiska initiativ kring utvecklingen av hållbara städer och samhällen. Detta inkluderar att bidra till utformningen av utlysningar och aktiviteter inom initiativen, bland annat utifrån dialog med städerna i Klimatkontrakt 2030. Vidare ingår att informera om möjligheter till finansiering och samarbeten på europeisk nivå samt att stödja de städer som ansluter sig till EU:s Cities Mission om 100 klimatneutrala städer 2030.

7. Viable Cities åtaganden

Med målet att skapa förutsättningar för ett gott liv för alla inom planetens gränser genomförs det strategiska Innovationsprogrammet Viable Cities i nära samarbete med olika aktörer för att påskynda omställningen till klimatneutrala städer år 2030. Detta är en central del av Sveriges åtagande att uppnå målen i Agenda 2030 och Parisavtalet. Programmet strävar efter att vara ledande i att stödja städernas omställning på nationell, europeisk och global nivå genom att använda missionen som ett verktyg.

Inom ramen för Viable Cities som ett strategiskt innovationsprogram kommer följande att prioriteras:

7.1 Samordning Klimatkontrakt 2030

Det pågår en allt snabbare mobilisering kring omställningen både lokalt, nationellt och internationellt, där Klimatkontrakt 2030 fungerar som viktigt verktyg. För att effektivisera och skala upp arbetet krävs bättre samordning och kontinuerlig utveckling av kontrakten. Detta inkluderar att bredda, replikera och prioritera åtgärder samt att effektivisera dialogen mellan alla inblandade aktörer.

Viable Cities programkontor har etablerat och utvecklar nu en samordningsfunktion för Klimatkontrakt 2030 i Sverige. Syftet är att ytterligare stödja processen med klimatkontrakt, där myndigheter, kommuner och andra relevanta aktörer utvecklar och skärper sina åtaganden steg för steg. Samtidigt fokuseras det på att implementera och skala upp åtgärder för att påskynda omställningen.

Den förstärkta samordningsfunktionen stödjer aktörerna i att gemensamt stärka sin förmåga att gå från teori till praktisk implementering av klimatåtgärder. Målet är att ta Klimatkontrakt 2030 till nästa nivå både lokalt, nationellt och internationellt.

Funktionen ökar också kunskapen och skapar bättre förutsättningar för kommuner och andra aktörer att dra nytta av och utveckla arbetssätt för att

integrera de omfattande policypaketet på EU-nivå, som exempelvis Fit for 55 och taxonomiförordningen för hållbara investeringar, på lokal nivå.

7.2 Policyutveckling för snabbare lokal omställning

Detta åtagande är kopplat till myndigheternas engagemang, som finns beskrivet i avsnitt 6.1, samt utvecklingsprocesser för systemdemonstratorer och policylab.

Viable Cities avser fortsatt vara en mobiliserande aktör inom smart policyutveckling och regelverk för att stödja städernas klimatomställning. Det innefattar bland annat att ge kommuner bättre överblick över gällande och framtida svensk och europeisk lagstiftning, regler och normer som är relevanta för klimatomställningen, till exempel policypaketet Fit for 55.

Viable Cities åtagande innefattar också att erbjuda processtöd att förändra regelverk och normer för att praktiskt underlätta klimatomställningen.

7.3 Innovation, implementering och skalning

Viable Cities avser utveckla sin roll som föregångare och intermediär för att stärka de koordinerande, mobiliserande och faciliterande insatserna i det framväxande ekosystemet för att uppnå missionen om Klimatneutrala städer med ett gott liv för alla inom planetens gränser. Detta arbete fokuserar särskilt på gemensamma utvecklingsprocesser för policyutveckling och lärande/innovation, som beskrivs i avsnitt 3.3.

För att underlätta för kommuner att implementera och skala innovation som snabbar på klimatomställningen, kommer Viable Cities att bidra med kompetensnätverk och processtöd. Detta inkluderar samarbete med andra strategiska innovationsprogram och Impact Innovation-program inom utvecklingen av Klimatkontrakt 2030.

Utifrån samarbetsavtalet som finns med Drive Sweden kring klimatsmart mobilitet kommer Viable Cities ytterligare utveckla samverkan med såväl städer och myndigheter inom detta område. Inom digitalisering för klimatomställning kommer arbetet utvecklas vidare med det nyligen inrättade Urban Twin Transition Centre.

Viable Cities samverkar också med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Klimatkommunerna inom initiativet Klimatkonkurrenskraft. Syftet är att påskynda omställningen i riktning mot missionen genom samverkan mellan kommunerna och näringslivet vilket bidrar till att stärka företagets konkurrenskraft.

7.4 Samordnad finansiering

Viable Cities kommer att stödja kommunernas behov av finansiering för klimatomställning och främja samarbete och synergier mellan myndigheter och andra aktörer som finansierar klimatomställning och hållbar stadsutveckling.

- Viable Cities kommer tillsammans *med städerna* att fortsätta arbeta med utvecklade former för finansiering kopplat till Klimatkontrakt 2030 inom satsningen Klimatneutrala städer 2030 och de sex myndigheterna som är involverade i detta.
- Viable Cities kommer tillsammans *med myndigheterna* att utveckla arbetet inom samordnad finansiering genom olika insatser som pågår inom området hållbar stadsutveckling, se 6.3 Samordnad finansiering.
- Viable Cities arbetar vidare med att utveckla former för klimatinvesteringsplaner för städer med sikte på att stödja samtliga städer i satsningen Klimatneutrala städer 2030 samt som en del i det internationella arbetet med missionen och tillgängliggöra insikter och verktyg för många fler.

7.5 Samspel med EU:s mission Klimatneutrala städer

Viable Cities samverkar nära med de stödstrukturer som byggs upp kring EU:s mission om klimatneutrala städer 2030 – såväl i plattformen för genomförande av missionen, NetZeroCities, som i CapaCITIES, som syftar till att bygga nationella plattformar likt Viable Cities i fler länder.

Viable Cities är också en aktiv part i det europeiska partnerskapsprogrammet Driving Urban Transitions (DUT) och deltar i diskussionen på EU-nivå om närmare samverkan och synergier med system-missionen om klimatanpassning (Adaptation to Climate Change), samt med satsningen New European Bauhaus.

Klimatkontrakt 2030

Mellan Borlänge kommun, myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket,
Trafikverket, Naturvårdsverket samt Viable Cities.

Stockholm 2024-12-06 Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, såsom de formuleras ovan, ska gälla för 2025. Den första versionen av Klimatkontrakt 2030 signerades 2020, den andra 2021, den tredje 2022 och den fjärde 2023. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Erik Nises

Kommunstyrelsens ordförande,
Borlänge kommun

Olga Kordas

Programchef,
Viable Cities

Caroline Asserup

tf Generaldirektör,
Energimyndigheten

Darja Isaksson

Generaldirektör,
Vinnova

Johan Kuylenstierna

Generaldirektör,
Formas

Elisabeth Backteman

Generaldirektör,
Tillväxtverket

Roberto Maiorana

Generaldirektör,
Trafikverket

Maria Ohlman

tf Generaldirektör,
Naturvårdsverket

Bilaga 1 – Länkar till dokument

Nedan finns länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för Borlänge kommun.

- [Klimatkontrakt 2030 Borlänge ver 2022](#)
- [Klimatkontrakt 2030 Borlänge ver 2023](#)
- [Mål och budget 2024-2027](#)
- [Miljöstrategi 2021-2030](#)
- [Träbyggnadsstrategi](#)
- [Åtgärdsprogram för perioden 2023-2026 till Kretsloppsplan 2023-2030](#)

Bilaga 2 – Omställningskartan

Omställningskartan är en visuell vägledning för städernas omställning till klimatneutralitet. Kartan bygger på lärdomar från bland annat från Viable Cities och har utvecklats inom NetZeroCities för att stödja ett transformativt arbetssätt. Kartan vägleder städer utifrån deras unika startpunkt, mål och lokala förutsättningar.

En central del i kartan är att skapa en omställningsarena som samlar ett ekosystem aktörer från offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhället för att tillsammans med dessa samskapa och genomföra en portfölj av åtgärder. Arbetet inom omställningsarenan är iterativt och lärande, vilket innebär att, nya aktörer tillkommer efterhand, strategier och planer justeras och förbättras kontinuerligt.

Genom att testa, reflektera och successivt integrera effektiva lösningar och arbetssätt kan dessa formas till att bli det nya normala. Ett centralt verktyg i den långsiktiga omställningsprocessen är Klimatkontrakt 2030, som därför i kartan löper längs hela processen.

Klimatkontraktet tydliggör åtaganden, handlingsplaner och investeringsplaner som revideras steg för steg. Genom klimatkontraktet förbinder sig alla parter att stegvis stärka sitt engagemang och samarbeta över sektorsgränser för att påskynda klimatomställningen. Omställningskartan visar på att arbetet över tid förstärker städernas förmåga att nå klimatneutralitet.

